

Kære Morten Østergaard

**Danmarks Forskningspolitiske
Råd**

22. marts 2013

Tak for et godt møde den 14. marts, hvor vi drøftede Danmarks Forskningspolitiske Råds årsrapport 2012, men også innovationsstrategiens forslag om at lægge Rådet for Teknologi og Innovation, Det Strategiske Forskningsråd samt Højteknologifonden sammen.

Sagsnr.
Dok nr. 2502366
Side 1/1

I Danmarks Forskningspolitiske Råd har vi drøftet forslaget, muligheder og perspektiver. Du modtager her rådets positionspapir på regeringens innovationsstrategi med særlig fokus på reform af rådsstrukturen. Beklageligvis ser et mindretal af rådet sig ikke i stand til at bakke op om indholdet. Nedenfor har jeg derfor redegjort for, hvem i rådet, der står bag papiret, og hvem der ikke ønsker at stå bag.

Følgende medlemmer står bag positionspapiret:

Professor **Susana Borrás**, Copenhagen Business School

Forsknings- og udviklingschef, **Claus Hviid Christensen**, DONG Energy (formand)

Professor, dekan **Allan Flyvbjerg**, Aarhus Universitet

Professor **Per Kongshøj Madsen**, Aalborg Universitet

Professor **Marie-Louise Nosch**, Københavns Universitet (næstformand)

Professor **Harriet Wallberg-Henriksson**, Karolinska Institutet, Sverige

Følgende medlemmer ønsker ikke at stå som afsender på positionspapiret:

Formand for Carlsbergfondet, professor **Flemming Besenbacher**

Professor **Birger Lindberg Møller**, Københavns Universitet

Med venlig hilsen

Claus Hviid Christensen

Formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd

Modtager(e):

Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser

Danmarks Forskningspolitiske Råds positionspapir på regeringens innovationsstrategi med særlig fokus på reform af rådsstrukturen

Danmarks Forskningspolitiske Råd (DFR) har med stor interesse læst regeringens innovationsstrategi "Danmark Løsningernes Land". Rådet anser en reform af innovationsområdet for helt afgørende, hvis der fremover skal høstes større og mere synlige samfundsmæssige gevinster af de danske forskningsbaserede innovationsaktiviteter, herunder strategisk forskning.

Rådet mener, at strategien indeholder mange gode enkeltforslag til initiativer, som på en række forskellige områder kan bidrage til at fremme vækst og værdiskabelse i det danske samfund. Flere af disse forslag flugter godt med tidligere anbefalinger fra DFR.

Af de 27 foreslåede initiativer er forslaget om en sammenlægning af Det Strategiske Forskningsråd, Rådet for Teknologi og Innovation samt Højteknologifonden det initiativ, der påkalder sig størst opmærksomhed. Implementeres dette initiativ, vil måden det bliver gjort på, få afgørende indflydelse på dansk FoU i årene fremover.

DFR er enig i, at småjusteringer af det eksisterende system næppe vil resultere i en markant forbedring i evnen til at omsætte viden til vækst og velstand. Muligheden for afgørende forbedringer inden for området forudsætter reelle reformer. Og gennemfører man ændringer uden en grundlæggende forudgående respekt og forståelse for og indsigt i funktionaliteten i den samlede indsats, kan man gøre mere skade end gavn, da det nuværende system rummer en række enkelte virkemidler, der er velrenommerede, veletablerede og i sig selv velfungerende.

DFR har ved flere lejligheder påpeget, at rationalet for sådanne reformer bør være, at der *udvikles virkemidler* til at nå de definerede og ønskede mål og ikke blot, at de eksisterende virkemidler samles eller koordineres i en fælles organisatorisk ramme.

Siden 1990'erne har der været gennemført reformer og justeringer af hele området blandt andet med henblik på forsimpning og færre organisatoriske enheder. Men der er fortsat kritik af systemet for at være fragmenteret og have overlappende aktiviteter m.v. Det er derfor næppe det konkrete antal ordninger og aktører, der er den egentlige udfordring, men i højere grad, hvordan funktionalitet og virkemåde i hele systemet er.

Ligeledes bemærker DFR, at der i begge råd og fonden er adskillige enkeltstående virkemidler, som i analyser og evalueringer har opnået positive vurderinger. På trods heraf står vi med den udfordring, at den samlede portefølje af virkemid-

Danmarks Forskningspolitiske Råd

22. marts 2013

Styrelsen for Forskning og Innovation

Bredgade 40

1260 København K

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fi.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler

Karin Kjær Madsen

Telefon 7231 8237

Telefax 3544 6201

E-post kkm@fi.dk

Sagsnr.

Dok nr. 2502455

Side 1/3

ler og det system, der understøtter disse virkemidler, kritiseres for ikke i tilstrækkelig grad at levere den forventede samfundsmæssige værdi, herunder vækst og velstand.

DFR noterer, at der desværre er en tendens til, at de *organisatoriske rammer* bliver mere vigtige på den politiske agenda om innovationsstrategien end en gennemgribende debat om og afklaring af de åbenlyse behov for forbedringer. Dermed overskygger holdninger til indretning af systemet for vores reelle sigte, der bør være på, hvilke udfordringer og behov for forbedringer, der er i forhold til vores nuværende indsats og på, hvordan vi sikrer os et forbedret resultat fremover.

I DFRs optik skal tilgangen til reelt at forbedre indsatsen med at omsætte viden til innovation, vækst og velstand omhandle følgende emner, der skal adresseres passende i den nævnte rækkefølge:

- 1) Hvad er det konkret, vi skal blive bedre til?
- 2) Hvilke virkemidler har vi brug for?
- 3) Hvilke virkemidler skal vi således styrke, raffinere, udvikle, svække eller fjerne?
- 4) Hvordan organiseres og drives disse virkemidler bedst?
- 5) Hvordan sikrer vi os, at de implementerede tiltag reelt bringer os på rette vej?

Styrelsen for Forskning
og Innovation

Side 2/3

DFR er således i udgangspunktet ikke modstander af en sammenlægning af de to råd og fonden eller af delmængder heraf. Rådet har ved flere lejligheder påpeget det hensigtsmæssige i at have et velfungerende, smidigt, fleksibelt og simpelt forsknings- og innovationssystem og gerne med færre aktører eller inden for en fælles ramme. En sammenlægning i sig selv sikrer dog langt fra dette hensyn. DFR er særdeles skeptisk overfor tilgangen, hvor fokus på selve sagen – hvad vi samlet set vil opnå – helt synes at være gået tabt.

Udfordringen er fortsat, at vi samlet set vil blive bedre til at skabe vækst og værdi ved at omsætte viden til innovation.

Ud fra betragtningen, at der reelt er ønsker om at gennemføre en grundlæggende forbedring i den samlede danske indsats for at omsætte forskning til innovation og vækst, har DFR to hensyn, som er afgørende for, at der kan skabes bedre resultater.

For det første skal en reform af området tage afsæt i behovet hos dem, der reelt skaber innovationen, dvs. det private erhvervsliv og de relevante offentlige myndigheder. Det er dem, der dagligt har erfaring med innovation og værdiskabelse, der skal i centrum. Her er *governance* af et kommende system vigtigt:

- Det betyder, at der er brug for en bestyrelse med overvejende flertal af medlemmer med viden om og erfaring med at omsætte viden og skabe innovation og vækst. Det gælder både repræsentanter fra det private erhvervsliv og offentlige innovative organisationer / virksomheder.

- Det betyder, at der er behov for en simpel organisatorisk struktur, der sikrer, at beslutninger om støtte træffes ud fra reelle innovationskriterier og ikke alene på baggrund af forskningskriterier.

- Det betyder, at de virkemidler og instrumenter, som et nyt råd skal forvalte, kun bør placeres i rådet, hvis der opnås en konkret merværdi af, at det placeres i det nye råd. Således bør GTS-institutterne eksempelvis fremover forhandle kontrakter med ministeriet.

- Det betyder, at alle dele af den administrative understøttelse af rådet skal fungere i forhold til brugernes behov og i forhold til målsætningen med og funktionaliteten af rådets virkemidler.

Ser man på brugerne - altså virksomheder, offentlige organisationer og andre eksterne aktører på innovationsområdet - har de dybest set følgende basale behov:

1. stærke relevante forsknings- og uddannelsesmiljøer, hvorfra konkurrencedygtige kandidater løbende kan rekrutteres
2. fleksible muligheder for at gennemføre målrettede projekter i overensstemmelse med aftagerens individuelle forventninger
3. adgang til avanceret udstyr, kompetencepersoner og relevante vidennetværk.
4. rammer, der sikrer, at forskere kan etablere proof-of-concept for deres forretningsideer, således at indsatsen reelt kan videreføres på mere kommercielle vilkår.

I en etablering af et nyt råd for området, skal disse forskellige behov prioriteres, således at der etableres en stringent incitamentsstruktur, som balancerer ovennævnte behov.

For det andet skal en reform af systemet tage afsæt i en veldefineret afklaring af det nye råds funktion i det samlede FoU-system, herunder *funktionalitet* og *resultat* af virkemidler.

- Det betyder, at det nye råd skal have et klart opdrag med at understøtte dansk konkurrencekraft gennem fremme af videnbaseret innovation i offentlige og private virksomheder.

- Det betyder, at der skal etableres en klarhed om, hvilken funktion de valgte virkemidler har, og hvordan de spiller sammen med det øvrige system.

- Der er brug for, at ansøgninger uddybes med tydeligt innovationspotentiale, således at dette kvalificeret kan vurderes af kyndige eksperter på området.

- Der er behov for nogle klare målepunkter for, hvordan et forbedret resultat af det nye råds indsats forventes at være i forhold til, hvis det nuværende system fortsætter.

Når de grundlæggende elementer er på plads, kan man herefter tage en drøftelse af, hvordan indretningen - herunder drøftelser af, hvor et nyt råd skal forankres - skal gennemføres for at sikre den bedste understøttelse af den fremtidige indsats.